

Amisreformista, hakeutumisesta ja OSA Ovesta

Pohjois-Pohjanmaan Elinikäisen ohjauksen
yhteistyöryhmän kokous 5.12.2017
Raija Lehtonen

OSA Ovesta ammattiin

Uusi OSAO 1.1.2018

- Oulun aikuiskoulutuskeskus Oy:n (OAKK) koulutustoiminta siirtyminen Oulun seudun koulutuskuntayhtymän omistamalle OSAOlle
- Uusi OSAO – faktat:
 - Toimialue: Pohjois-Suomi
 - Päätoimisia opiskelijoita: 10 000
 - Vuosittain valmistuu: 2000
 - Työntekijöitä: 935

UUSI AMMATILLINEN KOULUTUS 1.1.2018 alkaen

Työelämä muuttuu. Ammatteja syntyy ja katoaa. Teknologia kehittyy. Ansaintalogiikat uudistuvat. Opiskelijoiden tarpeet yksilöllistyvät. Osaamista uudistetaan läpi työuran.

VAIKUTTAVUUTEEN KANNUSTAVAA RAHOITUSTA

Opiskelijat pysyvät mukana, suorittavat opintoja, valmistuvat, saavat töitä tai jatkavat opintojaan

YKSI LAINSÄÄDÄNTÖ, YKSI JÄRJESTÄMISLUPA

Ei raja-aitoja nuorten ja aikuisten välillä

VÄHEMMÄN BYROKRATIAA JA ENEMMÄN TOIMIVALTAA

koulutuksen järjestäjälle

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

#AMISREFORMI

Ammatillinen koulutus

tutkintokoulutus =
ammattillisen osaamisen hankkimiseksi
tarvittava ammatillinen koulutus, jonka
tavoitteena on ammatillisen tutkinnon taikka
ammattillisen tutkinnon osan tai
osien suorittaminen

ammattillinen
perus-
tutkinto-
koulutus

ammatti-
tutkinto-
koulutus

erikois-
ammatti-
tutkinto-
koulutus

tutkintoon johtamaton koulutus =
koulutus, jonka tavoitteena ei ole tutkinnon
tai sen osan suorittaminen

Valmentava
koulutus

muu ammatillinen
koulutus

ammattilliseen
koulutukseen
valmentava koulutus
(VALMA)

työhön ja
itsenäiseen elämään
valmentava koulutus
(TELMA)

ammattilliseen
tehtävään valmistava
koulutus =
koulutus, joka
valmistaa ansio- ja
liikennelentäjän,
lennonjohtajan tai
kaupunkiraideliikenteen
kuljettajien tehtäviin

ammattillista
osaamista syventävä
tai täydentävä
koulutus

Hakeutuminen ja opiskelijaksi ottaminen

- **Jatkuva haku pääväylä tutkintokoulutukseen**
 - suoralla yhteydenotolla koulutuksen järjestäjään tai jättämällä hakemus hakuaikojen ja -menettelyiden mukaisesti
 - koulutuksen järjestäjä päättää valintaperusteista sekä mahdollisista pääsy- ja soveltuvuuskokeista
- **Yhteishaku ammatilliseen perustutkintokoulutukseen keväisin**
 - perusopetuksen päättävälle sekä muille vailla ammatillista tutkintoa oleville
 - valintaperusteista OKM:n asetus
- **Perusopetuksen jälkeisten valmistavien koulutusten haku**
 - mm. VALMA

Henkilökohtaistaminen

- Laaditaan suunnitelma siitä, miten opiskelija hankkii tarvitsemansa osaamisen tutkinnon tai tutkinnon osan suorittamiseksi = Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS)
 - Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen
 - Tarvittava ohjaus ja tuki
 - Miten tarvittava osaaminen hankitaan?
 - Miten osaaminen osoitetaan?
 - Mitä opintojen jälkeen (urasuunnitelma)?

HENKILÖKOHTAISTAMINEN

→ HAKEUTUMINEN

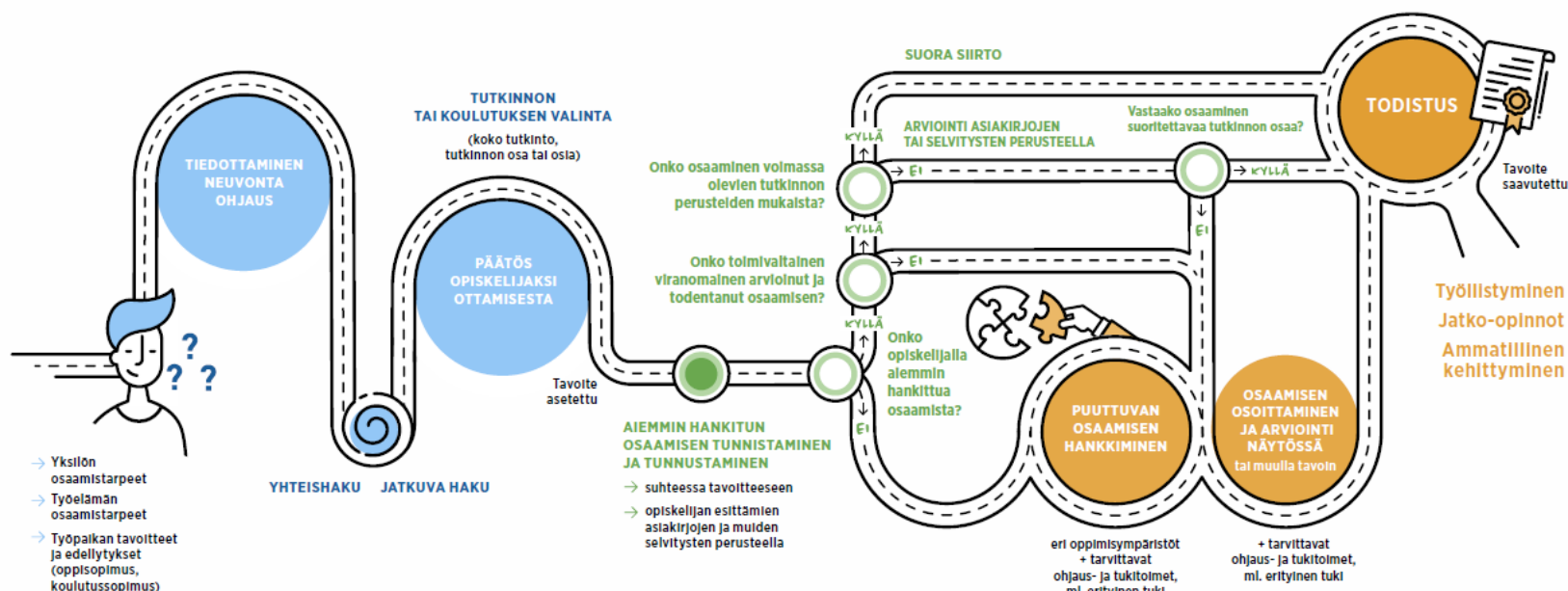
→ OPISKELIJAKSI
OTTAMINEN

→ OSAAMISEN
TUNNISTAMINEN JA
TUNNUSTAMINEN

→ OSAAMISEN
HANKKIMINEN

→ OSAAMISEN
OSOITTAMINEN

→ OSAAMISEN
TODENTAMINEN

Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS)

esiHOKS

HOKS: Laadinta, hyväksyminen, seuranta, päivitykset, urasuunnitelma

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

#AMISREFORMI

Presentation name

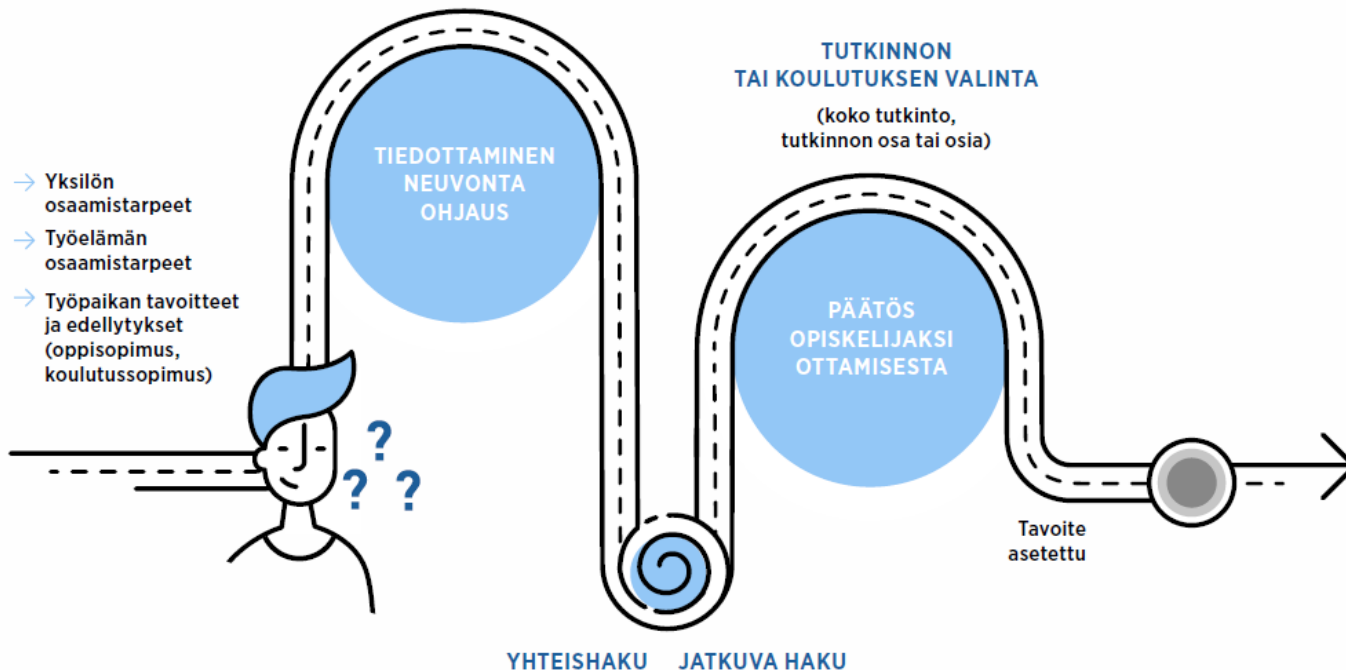
8.12.2017

7

HENKILÖKOHTAISTAMINEN

→ HAKEUTUMINEN

→ OPISKELIJAKSI OTTAMINEN

Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS)

esiHOKS

HOKS

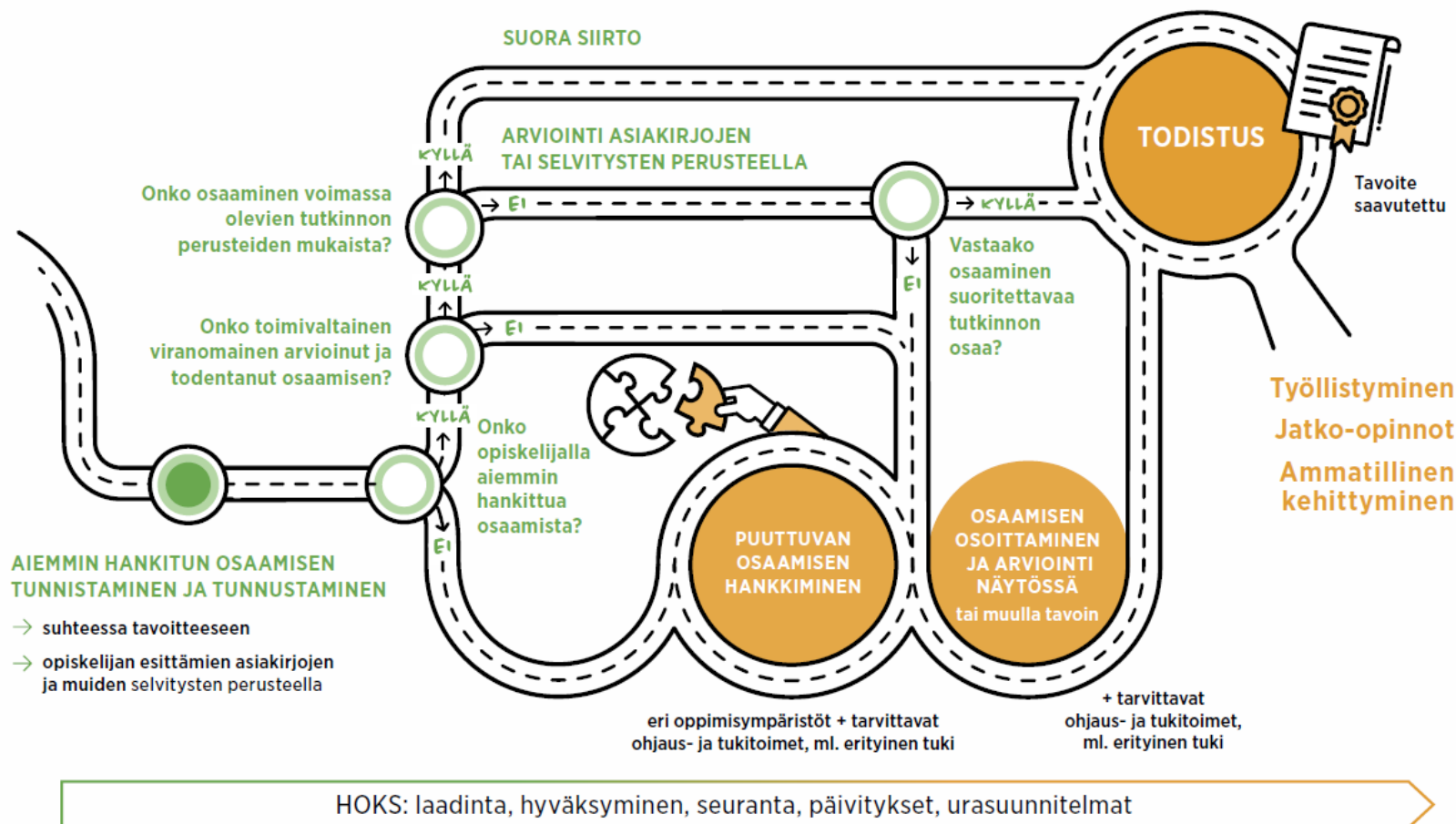
HENKILÖKOHTAISTAMINEN

→ OSAAMISEN TUNNISTAMINEN
JA TUNNUSTAMINEN

→ OSAAMISEN
HANKKIMINEN

→ OSAAMISEN
OSOITTAMINEN

→ OSAAMISEN
TODENTAMINEN

OSAAMISPERUSTEISUUS ON ASIAKASLÄHTÖISYYTTÄ

SELVITETÄÄN JA TUNNISTETAAN
AIEMMIN HANKITTU OSAAMINEN
SEKÄ KARTOITETAAN PUUTTUVA
OSAAMINEN

1.

Esimerkiksi:

- Työkokemus
- Harrastukset
- Varusmies- tai siviilipalvelu
- Ulkomailta suoritettut opinnot
- Tutkinnoissa vaadittavat erillispätevyydet
- Aiemmat tutkinnot ja tutkintojen osat
- Opinnot lukiossa, kansanopistoissa, kansalais- ja työväenopistoissa, korkeakouluissa
- Muu aiempi osaaminen

2.

OPISKELLAAN SELLAISTA,
JOSTA EI VIELÄ OLE
OSAAMISTA

- Yksilölliset ja joustavat opintopolut
- Monipuoliset oppimisympäristöt

3.

OPETTAJA OHJAA JA
TUKEE SEKÄ ARVIOI JA
TUNNUSTAA AIEMMIN
HANKITUN OSAAMISEN

Tutkinnon tai valmentavan koulutuksen suorittaminen ja osaamisen arviointi

- **Näyttöön perustuva ja osaamisen hankkimistavasta riippumaton tapa suorittaa tutkinto**
- Tutkinnon osa on suoritettu, kun opiskelija on osoittanut tutkinnon perusteissa määritellyn osaamisen tai osaaminen on tunnustettu aiemmin hankitun osaamisen perusteella.
- Tutkinto on suoritettu, kun tutkinnon perusteiden mukaan kaikki tutkinnon muodostumiseksi vaadittavat osat on suoritettu hyväksytysti.

Osaamisen arvioijat

- Osaamisen arvioinnin toteuttavat ja arvioinnista päättävät yhdessä tutkinnon osittain koulutuksen järjestäjän nimeämät kaksi arvioijaa.
- Toinen arvioijista on **opettaja** tai erityisestä syystä muu koulutuksen järjestäjän edustaja ja toinen **työelämän edustaja**.
- Erityisestä syystä arvioinnin voi toteuttaa ja arvioinnista päättää myös kaksi opettajaa tai muuta koulutuksen järjestäjän edustajaa.

Erityinen tuki

- **Opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen**, jos hän oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi tarvitsee pitkäaikaista tai säännöllistä erityistä oppimisen ja opiskelun tukea tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaisten ammattitaitovaatimusten tai osaamistavoitteiden saavuttamiseksi.
- Erityisellä tuella tarkoitetaan opiskelijan tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa suunnitelmallista **pedagogista** tukea sekä **erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyitä**.
- Erityistä tukea saavan opiskelijan osalta ammatillisen perustutkinnon perusteiden mukaista osaamisen arviointia voidaan mukauttaa laatimalla opiskelijalle yksilöllinen osaamisen arviointi.

Osaamisen hankkiminen

- Oikeus saada opetusta ja ohjausta
 - Opiskelijalla on oikeus saada eri oppimisympäristöissä sellaista opetusta ja ohjausta, joka mahdollistaa tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaisten ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamisen sekä tukee opiskelijoiden kehitystä hyviksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi.
 - Opiskelijalla on oikeus saada henkilökohtaista ja muuta tarpeellista opinto-ohjausta.

Työpaikalla järjestettävä koulutus

- Koulutuksen järjestäjä voi järjestää tässä laissa tarkoitettua koulutusta työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä
- Jos ammatillisen perustutkintokoulutuksen opiskelijalla ei ole suoritettavaan tutkintoon liittyvää käytännön työtehtävien yhteydessä aiemmin hankittua osaamista, tulee opiskelijan tutkintokoulutukseen sisältyä työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävää koulutusta.

Työpaikalla järjestettävä koulutus, Oppisopimus

- Oppisopimuskoulutus on pääosin työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävää koulutusta, jota täydennetään tarvittaessa muissa oppimisympäristöissä tapahtuvalla osaamisen hankkimisella.
- Oppisopimuskoulutus perustuu 15 vuotta täyttäneen opiskelijan ja työnantajan väliseen kirjalliseen määräaikaaiseen työsopimukseen (oppisopimus).

Työpaikalla järjestettävä koulutus, koulutussopimus

- Opiskelija hankkii osaamista työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä.
- Opiskelija ei ole työsuhteessa eikä siitä makseta korvausta työnantajalle
- Koulutuksen järjestäjä sopii kirjallisesti koulutussopimus-työpaikan edustajan kanssa opiskelijan osaamisen hankkimisesta työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä (koulutussopimus).
- Sovitaan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaisesti tutkinnon osittain.
- Sopimus voidaan solmia myös tutkinnon osaa pienemmistä kokonaisuuksista tai useammasta tutkinnon osasta.

OPPISOPIMUKSEN JA KOULUTUSSOPIMUKSEN TOIMINTAMALLIT

Oppisopimus

SOPIMUS OPPISOPIMUSKOULUTUKSEN JÄRJESTÄMISESTÄ

- Aloitus- ja päättymispäivä
- Osapuolten tehtävät
- Koulutuskorvaus
- Muut tarpeelliset asiat, kuten koulutuksen järjestäjän ohjaus ja tuki työpaikalle

OPPISOPIMUS = KIRJALLINEN MÄÄRÄAIKAINEN SOPIMUS TYÖ- TAI VIRKASUHTEESTA

- Sopimuksen voimassaoloaika
- Sovellettava työaika
- Koeajan pituus
- Palkkauksen perusteet
- Työ- ja virkasuhteen ehdot

TYÖPAIKAN TAVOITTEET JA EDELLYTYKSET

Oppisopimus ▶

- Työaika keskimäärin 25 h/vko
- Oppisopimus-opiskelija vähintään 15-vuotias
- Pääosa osaamisesta hankitaan työpaikalla käytännön työtehtävissä

Koulutussopimus ▶

- Työpaikalla
- riittävästi tuotanto- ja palvelutoimintaa
- tarpeelliset välineet
- ammatitaidoltaan, koulutukseltaan tai työkokemukseltaan pätevä vastuullinen työpaikaohjaaja

HENKILÖKOHTAINEN OSAAMISEN KEHITTÄMISSUUNNITELMA

- Osaamisen hankkiminen
- Keskeiset työtehtävät
- Ajoittuminen
- Osaamisen osoittaminen
- Näyttöjen ajankohdat ja sisällöt
- Kirjattava vastuullinen työpaikaohjaaja ja opettaja tai koulutuksen järjestäjän edustaja

LÄHTÖKOHTANA OSAAMISTARVE

Tavoite eli suoritettava tutkinto tai koulutus tai tutkinnon osat + noudatettavat perusteet

Koulutussopimus

KOULUTUSSOPIMUS = KIRJALLINEN MÄÄRÄAIKAINEN SOPIMUS OSAAMISEN HANKKIMISESTA TYÖPAIKALLA KÄYTÄNNÖN TYÖTEHTÄVIEN YHTEYDESSÄ

- Osapuolten tehtävät
- Aloitus- ja päättymispäivä
- Muut asiat, kuten koulutuksen järjestäjän ohjaus ja tuki työpaikalle
- Ei makseta korvausta koulutussopimustyöpaikan tarjoajalle
- Opiskelija ei ole työsuhteessa eikä saa palkkaa tai muuta vastiketta
- Voidaan sopia tutkinnon osittain, useasta tutkinnon osasta tai pienemmistä kokonaisuuksista kerrallaan
- Koulutussopimustyöpaikan tarjoaja seuraa ja raportoi koulutuksen järjestäjälle

Tiedoksi

Opiskelija

Koulutuksen
järjestäjä

Työnantaja

Koulutus-
sopimustyöpaikan
edustaja

Yhteiset tutkinnon osat

Sisältyvät ammatilliseen perustutkintoon, 35 osp

- **Ammatilliseen perustutkintoon sisältyy pakollisena**
 - viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, vähintään 11 osp
 - matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen, vähintään 6 osp
 - yhteiskunta- ja työelämäosaaminen , vähintään 9 osp
- **Valinnaisia osaamistavoitteita 9 osp opiskelijan yksilöllisen valinnan mukaan**
- AT:a ja EAT:a suorittavat voivat suorittaa yhteisiä tutkinnon osia erillisinä tutkinnon osina, mikäli henkilökohtaistamisen yhteydessä katsotaan tarpeelliseksi

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN RAHOITUSJÄRJESTELMÄ

STRATEGIARAHOITUS

(enintään 4 %
kokonaisrahoituksesta)

LASKENNALLINEN- RAHOITUS

(vähintään 96 %
kokonaisrahoituksesta)

50 %

PERUSRAHOITUS

- opiskelijavuodet

Luo

- edellytykset sille, että koulutusta on saatavissa kaikilla aloilla ja kaikille opiskelijoille
- ennakoitavan perustan tutkintojen ja koulutuksen järjestämiselle

35 %

SUORITUSRAHOITUS

- tutkinnot ja niiden osat

Ohjaa ja kannustaa

- suuntaamaan koulutusta ja tutkintoja osaamistarpeiden mukaisesti
- tehostamaan opintoprosesseja
- suorittamaan tutkintoja ja niiden osia asetettujen tavoitteiden mukaisesti

15 %

VAIKUTTAVUUSRAHOITUS

- työllistyminen, jatko-opinnot, palaute

Kannustaa

- kohdentamaan koulutusta aloille, joilla on työvoimatarvetta
- huolehtimaan koulutuksen työelämävastaavuudesta ja laadusta
- tarjoamaan edellytyksiä jatko-opintoihin

Hakuväylät

Yhteishaku

- Valtakunnallinen hakuaika ja hakuprosessi perustutkinto-koulutukseen
- Oppisopimuskoulutuksesta kiinnostuneet poimitaan joukosta hakijan haku-lomakkeelle merkitsemän "tämän" perusteella

Keskeistä on koulutuksen järjestäjän asiakaslähtöiset sujuvat asiointiprosessit ja yhdenmukainen viestintä

13/11/2017 | Opetushallitus

Jatkuva haku

- Koulutuksen järjestäjä päättää hakuajat ja –menettelyt
- Pt, at, eat
- Tutkintoa tai tutkinnon osaa/osia voi hakeutua suorittamaan myös suoraan oppisopimuskoulutuksena.

Työvoimakoulutus

- TE-toimiston ja koulutuksen järjestäjän yhteistyössä sopimaa

Henkilöstökoulutus

- Työnantajan ja koulutuksen järjestäjän yhteistyössä sopimaa
- Ei ole kaikille avointa

9

Yhteishaku

- Perusopetuksen ja perusopetuksen jälkeisten valmentavan koulutuksen päättävät nuoret hakevat ammatilliseen koulutukseen pääasiassa yhteishaussa
- Ammatillisen koulutuksen lisähaut poistuvat
- Yhteishaussa ei enää haeta urheilijan ammatilliseen koulutukseen
- Hakukohteena useimmiten perustutkinto

Yhteishaku jatkuu

- Muutoksia valintapisteissä
- Pääsykokeisiin osallistumatta jättäneitä ei voida valita koulutukseen
- Valtakunnallinen kielikoe poistuu. Jatkossa jokainen koulutuksen järjestäjä arvioi ja tekee päätöksen kielitaidon riittävydestä haettuun koulutukseen
- Harkinnanvaraiseen hakuun uusi hakuperuste (riittämätön tutkintokielen taito).

Jatkuva haku

- jatkuvan haun valintaperusteet, hakuajat ja hakumenettelyt päättää koulutuksen järjestäjä
- yhteishaussa vapaiksi jääneitä paikkoja voi laittaa jatkuvaan hakuun
- urheilijan ammatilliseen koulutukseen hakeudutaan jatkuvan haun kautta

Jatkuva haku 1.1.2018 alkaen

- koulutukseen silloin, kun on tarve
- monenlaisille hakijoille, mm.
 - yhteishaussa ilman ammatillisen opiskelupaikkaa jääneet (lisähaku poistuu)
 - urheilijoille suunnattuun koulutukseen hakeutuvat
 - jo yhden tai useamman tutkinnon suorittaneet
 - työelämässä tai aiemmissa opinnoissa osaamista hankkineet
 - niille, joilla tarve aloittaa opinnot muulloin kuin ”yhteishaun rytmissä”
 - oppisopimuskoulutukseen hakeutuvat

Jatkuva haku OSAOssa

- Jatkuvan haun koulutustarjonta Opintopolkuun
- Valintaperusteet ovat valmistelussa
- Koulutuksista tiedotetaan oppilaitoksen nettisivuilla, sosiaalisessa mediassa jne.
- Ohjaus ja neuvonta keskitetään vuoden alusta OSAO Oveen, ohjausvelvoite kuuluu silti kaikille!

OSAO OVI - Hakijapalvelut

- OSAOon hakemiseen liittyvää neuvontaa, tietoa koulutusvaihtoehtoista, tietoa ammatillisesta koulutuksesta, yksilöllistä ohjausta
- Nuorille, huoltajille, aikuisille, opoille, opettajille, oppisopimuksesta kiinnostuneille

= KAIKILLE TIETOA AMMATILLISESTA KOULUTUKSESTA

- Avautuu 2.1.2018 Oulun keskustassa, Pakkahuoneenkatu 10
- Asiointi joko paikan päällä tai sähköisesti

www.osao.fi/ovi

Mistä tietoa?

- <http://minedu.fi/amisreformi>
 - Usein kysyttyjä kysymyksiä
 - Linkki asetusluonnoksiin
- <http://www.oph.fi/reformintuki>
- <http://www.amke.fi/ajankohtaista/amisreformi.html>
- <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2017/20170531>
 - Laki ammatillisesta koulutuksesta
- <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2017/20170532>
 - Laki rahoituslain muutoksesta

Kiitos!

Raija Lehtonen
raija.lehtonen@osao.fi
050-5909633

OSAsta ammattiin